

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

MINISTEREN

J.nr. 05-0800-00053
Init.: TDA
Dato: 17. maj 2005

Under henvisning til spørgsmål nr. 10 vedrørende L 27 fra Folketingets Retsudvalg sendes hermed ministeren for familie- og forbrugeranliggenders besvarelse.

Spørgsmål:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 12. maj 2005 fra Poul Hartvig Nielsen, LEGO jf. L 27, bilag 14.”

Svar:

I henvendelsen fra LEGO anføres, at beskyttelsen af forbeholdte (anmeldte) virksomhedsnavne og varemærker efter navnelovforslaget vil blive svækket betydeligt.

Som jeg forstår henvendelsen fra LEGO, finder LEGO for det første, at der vil ske en svækkelse, fordi det efter lovforslaget vil blive muligt at tage et navn som efternavn, hvis man har en slægtsmæssig tilknytning til dette (eller bærer navnet som mellemnavn), uanset at navnet er et anmeldt virksomhedsnavn eller varemærke. LEGO foreslår i den forbindelse en særregel, hvorefter anmeldte virksomhedsnavne og varemærker skal nyde beskyttelse, uanset om navnet også anvendes som efternavn, og at der i lovforslaget indføres en bestemmelse om, at et mellemnavn ikke kan tages som efternavn, hvis det samtidig er et anmeldt virksomhedsnavn.

Jeg er enig med LEGO i, at det efter lovforslaget er muligt at tage et anmeldt virksomhedsnavn eller varemærke, hvis man har den efter lovforslaget fornødne tilknytning hertil.

Jeg skal bemærke, at dette svarer til den gældende retstilstand. En virksomhed, der efter den gældende lov har fået forbeholdt (beskyttet) sit navn, hindrer således ikke i dag, at personer med den efter loven fornødne tilknytning til navnet (f.eks. et oldebarn til en person, der har båret navnet som efternavn) kan tage navnet som efternavn. En sådan beskyttelse hindrer alene, at personer uden den fornødne tilknytning kan tage efternavnet som et såkaldt ”nyt efternavn”, jf. den gældende navnelovs § 6, nr. 1, jf. § 7, stk. 2, nr. 2.

Beskyttelsesprincippet efter lovforslaget svarer altså til beskyttelsesprincippet efter den gældende lov, som i store træk bygger på en lov fra 1904.

”Svækkelsen” af beskyttelsen af virksomhedsnavne og varemærker består alene i, at man har udvidet den personkreds, der kan have den fornødne tilknytning til at få et navn som efternavn. Denne er med lovforslaget udvidet til bl.a. at omfatte navne, der bæres som mellemnavne (hvoraf nogle allerede i dag vil kunne tages som efternavn) og tipoldeforældres navne (efter den gældende navnelov kan man alene gå tilbage til oldeforældredet).

Denne udvidelse er indført, da man har fundet, at personer, der bærer et navn som mellemnavn, og personer, hvis tipoldeforældre har båret navnet, har en stærk og berettiget tilknytning til det pågældende navn. Hensynet til disse personer vejer tungere end hensynet til virksomheder, der bærer navnet og til de familier, der bærer navnet som efternavn. Jeg henviser til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.5 og 2.6.

Det er altså ikke noget nyt, at en virksomhed, uanset det har anmeldt sit navn som beskyttet efter navneloven, ikke kan hindre, at en person med en slægtsmæssig tilknytning til det pågældende navn tager dette som efternavn.

Den af LEGO foreslåede særregel om, at slægtsnavne, der samtidig er virksomheds- eller varemærkenavne, ikke kan videregives i slægten, er efter min opfattelse udtryk for en helt urimelig stramning af de gældende regler. En sådan særregel vil betyde, at en slægt, der har båret et navn i mange generationer, ikke skulle kunne videregive dette navn som andre slægter, fordi en virksomhed - oftest efter slægten og slægtsnavnets opståen - har valgt at anvende navnet som virksomhedsnavn eller varemærke. Dette bryder med det helt traditionelle danske navneretsprincip om, at slægtsnavne tilkommer slægten "frit".

Den af LEGO foreslåede bestemmelse om, at et mellemnavn ikke skal kunne tages som efternavn, hvis det samtidig er et anmeldt virksomhedsnavn eller varemærke, finder jeg også er en urimelig stramning i forhold til den borger, der bærer et sådant mellemnavn. Jeg er således enig med Navnelovsudvalget i, at personer, der bærer et mellemnavn, har en berettiget stærk tilknytning til dette navn, som de identificerer sig med, og som ofte af deres omgivelser opfattes som deres egentlige efternavn. Jeg finder på den baggrund, at hensynet til disse borgere bør veje tungere end hensynet til de virksomheder, der har anmeldt det pågældende navn som virksomhedsnavn eller varemærke.

For det andet finder LEGO, at der vil ske en svækkelse af beskyttelsen, idet det vil være muligt at tage et anmeldt virksomhedsnavn eller varemærke som efternavn med samtykke fra personbærerne af navnet, uden at der kræves samtykke fra virksomheden. LEGO foreslår derfor, at der i lovforslaget indføres et krav om, at også virksomheden skal give samtykke.

Bliver et navn anmeldt af en virksomhed, uden at det bæres af nogen personer i Danmark, kan dette navn efter lovforslaget alene erhverves af personer med den fornødne slægtsmæssige tilknytning til navnet (f.eks. hvis en bedsteforælder har båret navnet). Det kan således ikke erhverves ved samtykke fra virksomheden.

Bliver et navn anmeldt af en virksomhed, og bæres det samtidig af personer i Danmark, er det rigtigt, at en person, der ønsker det pågældende navn, efter lovforslaget kan tage navnet med samtykke fra personbærerne, uden at der kræves samtykke fra virksomheden, jf. lovforslagets § 4, stk. 1, nr. 7.

Der bør efter min opfattelse ikke ske en ændring i samtykkebestemmelsen, således at også virksomheder skal samtykke.

Anvendelse af samtykkereglen vil kun kunne ske, hvor der allerede er personer i Danmark, der bærer det pågældende navn som slægtsnavn, og hvor virksomheden således allerede må "tåle", at en familie bærer, anvender og videregiver navnet.

Samtykkebestemmelsen forventes hovedsageligt anvendt i forhold til led i slægten, som ikke efter lovforslaget ellers vil kunne tage et slægtsnavn, f.eks. en fætter/kusine eller en person, der opfattes som en del af familien.

Det vil efter min opfattelse ikke være rimeligt, at en virksomhed, hvis anmeldte navn samtidig er et slægtsnavn, skal kunne hindre, at en familie ønsker, at f.eks. en perifer slægtning, en tæt ven af familien (ham, der altid har været som en bedstefar for børnene) eller lignende skal kunne dele navn med familien. Virksomheden har i sådanne situationer ingen beskyttelsesværdig interesse i at styre, om der er 55 eller 80 personer, der bærer navnet som efternavn.

Lars Barfoed

Michael Jørgensen